

Pápež vypustil holubice

Zástupy pútnikov si vo Vatikáne pripomenuli Deň pamiatky obetí Holokaustu. Pápež Benedikt XVI. im v tradičnom nedeľnom príhovore povedal, že spomienka na milióny prevažne židovských obetí, je stále živá. Vyzval tiež kresťanov, aby sa aktívne zasadzovali proti akýmkoľvek formám rasovej neznášanlivosti. Na záver sa pápež objavil v okne s dvoma talianskymi deťmi. Tie mu podali biele holubice, ktoré potom vypustil ako symbol mieru.“

TV JOJ, 27/01/2013

Archeológovia chcú vystavovať kresťanské nálezy zo Slovenska vo vatikánskych múzeách

Archeologický ústav v Nitre chce vystavovať kresťanské nálezy zo Slovenska vo vatikánskych múzeách.

Matej Ruttkay, riaditeľ Archeologického ústavu SAV v Nitre: „Chceme vo vatikánskych múzeách predstaviť svetovej verejnosti tie najvýznamnejšie nálezy, dokladajúce počiatky kresťanstva na našom území a samozrejme aj v spojitosti s cyrilometodskou misiou. V závere roka sa podarilo definitívne učiť miesto, ktoré to bude mať v rámci tých rozsiahlych vatikánskych múzeí. Je to vcelku zaujímavý priestor pri vstupe do múzea.“

Rádio Regina BA, 28/01/2013

Ministerka pod tlakom

Váše oko potratových tabletiék na Slovensku pokračujú. Odporcovia žiadajú ministerku zdravotníctva Zuzanu Zvolenskú, aby zabránila ich predaju. Sú už totiž zaregistrované.

Boj o potratové tabletky pokračuje. Ich odporcovia najnovšie stupňujú tlak na ministerku zdravotníctva. Ide o tabletky, po ktorých žena potratí bez toho, aby musela ísť na operáciu. Kresťanské mimovládky, KDĽH, i katolícka cirkev majú smerom k Zuzane Zvolenskej jasnú požiadavku - tabletky stopnite.

Martin Dilong, právnik Fórum života: „Ministerka zdravotníctva nemôže v tomto prípade sa zbaviť odbornej, etickej a politickej zodpovednosti.“

Jozef Kováčik, KBS: „Akákoľvek kampaň informačná, ktorá umožní ženám chrániť svoje zdravie a zachráni deťom život, je dobrá.“

Ivan Uhliarík, poslanec parlamentu (KDĽH): „Ministerka zdravotníctva má v rukách všetky zákonné nástroje na to, aby tomu zabránila.“

Redaktor: „Výzerá to však tak, že

odporcovia tabletiék sa snažia vopknúť otvorené dvere. Hoci sú už tabletky u nás registrované, zdá sa, že sa na náš trh tak skoro nedostanú. Môže za to platná legislatíva.“

Zuzana Zvolenská, ministerka zdravotníctva (nom. Smeru-SD): „Nebude možné tabletky aplikovať u nás. Niet legálneho spôsobu, akým by sa mohlo aplikovať aj v zdravotníckom zariadení chemické prerušenie tehotenstva.“

Redaktor: „Otázka je, prečo sme teda tieto lieky na Slovensku registrovali, keď nepôjdu na trh? Ministerstvo zdravotníctva to zdôvodňuje požiadavkami európskej legislatívy. A zmenu zákonov, čiže aj príslušnej vyhlášky, zatiaľ ministerka neplánuje.“

Zuzana Zvolenská, ministerka zdravotníctva (nom. Smeru-SD): „My sme plne ubezpečili aj pána biskupa, že vzhľadom na to, akú závažnú spoločenskú vec upravuje, nikdy by sme nepristúpili k zmene vyhlášky bez veľmi podrobnej veľkej spoločenskej diskusie.“

Rado Igaz, Markíza, 30/01/2013

Pamätná minca bude v máji

Dvojeurovou pamätnou mincou, ktorej vydanie sa pripravuje pri príležitosti 1150. výročia príchodu misie Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu, sa bude dať platiť už v máji. Do obehu sa dostane milión kusov. Zákonným platidlom bude v celej eurozóne. Uviedla to hovorkyňa Národnej banky Slovenska Petra Pauerová. Jej dizajn zostane rovnaký, ako pôvodne navrhovala NBS, teda aj so symbolmi svätého ziaru a kríža.

(tasr), Plus jeden deň 29/01/2013

Socha Konštantína Filozofa v Nitre

Pri príležitosti osláv 1150. výročia príchodu svätých Cyrila a Metoda na naše územie vyrastie v Nitre socha Konštantína, aj kaplnka zasvätená obom vierozvestcom. Pokračuje nitriansky diecézny biskup Viliam Judák: „Chceme, tak isto aj prostredníctvom Nadácie Konštantína Filozofa, ktorá jestvuje tu pri biskupstve, postaviť aj sochu Konštantína Filozofa pre univerzitu, pretože nesie meno tohto veľkého učenca, takže po dohode s vedením univerzity by mala stáť pred hlavnou budovou, kde je rektorát a by malo dôjsť k jej odhaleniu a požehnanu v máji.“

Rádio Regina BA, 28/01/2013

Dostali podmienku

BANSKÁ BYSTRICA Dvoh mladíkov, ktorí ešte v decembri roku 2010 z kostola v obci Záriečie, okres Púchov, ukradli kríž, dnes Okresný súd v Považskej Bystrici potrestal podmienenými trestami. Mladíci sa s prokurátorom dohodli na vine a treste.

tasr, sita, Nový Čas 30/01/2013

Výzva a Otvorený list

Kauza odvolania trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka čoraz viac rozdeľuje veriacich i kňazov v Katolíckej cirkvi. Časť z nich je presvedčená, že bývalý arcibiskup vyvoláva nedôveru k cirkevným hodnostárom, podporovateľom Bezáka zase prekáža jeho nejasné odvolanie. A tak sa deje to, čo bolo ešte pred pár rokmi nemysliteľné.

V Katolíckej cirkvi sa spisujú rôzne petície, výzvy, či otvorené listy.

Redaktor: „V katolíckej cirkvi na Slovensku sa momentálne kauza Bezák presunula na internet. Časť verejnosti tu svojimi podpismi podporuje aktivity slovenských biskupov.“

Výzva k spolupatričnosti Katolíckej cirkvi na Slovensku: „So žiaľom konštatujeme, že niektorí členovia Katolíckej cirkvi vnášajú do srdca veriacich pochybnosti o samotnej hierarchii cirkvi.“

Redaktor: „Takto argumentujú autori výzvy k spolupatričnosti Katolíckej cirkvi na Slovensku.“

Výzva k spolupatričnosti Katolíckej cirkvi na Slovensku: „Chcem zdôrazniť, že takáto mediálna panika nie je skutočným obrazom Katolíckej cirkvi.“

Redaktor: „Výzvu môžu ľudia podporiť na internete. Za niekoľko týždňov ich tak urobilo vyše tisíc sto

(1 184).“

Juraj Vittek, iniciátor Výzvy: „Naša výzva je skôr slobodným verejným nekonformným hlasom tých, ktorí nezdieľajú zjednodušovania v pohľade na Katolícku cirkev na Slovensku.“

Redaktor: „Už vyše desaťtisíc podpisov však má Otvorený list Svätému otcovi na podporu odvolaného arcibiskupa Róberta Bezáka.“

Z petície vo forme Otvoreného listu: „Spôsob, akým prebehlo odvolanie, vrhá zlé svetlo na cirkev nielen na Slovensku, ale aj vo Vatikáne, a to nás veľmi znepokojuje.“

Richard Čanaky, podpísal Otvorený list: „Hanbil by som sa, keby som teraz mlčal a nepodporil ho. Niekomu zrejme riadne šliapol na odtlak.“

Marek Nikolov, iniciátor Otvoreného listu: „Ukazuje sa z tých spätných väzieb, aj z toho, koľko ľudí vlastne podporuje ten list, že je na Slovensku veľký hlad po pravde a spravodlivosti.“

Redaktor: „Množstvo podpisov ľudí, ktoré súvisia s kauzou Bezák, sa však určite nevyrovná množstvu podpisov, ktoré napríklad získala petícia za zachovanie sviatku Sedembolestnej Panny Márie. Tú podpísalo takmer stotridsaťtisíc ľudí.“

Rado Igaz, Markíza, 27/01/2013

Boj za Bezáka nevzdávajú

Petícia za odvolaného arcibiskupa naberá na sile. O boji Slovákov za odvolaného trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka by sa čoskoro mal dozvedieť aj pápež. Otvorený list, pod ktorý sa podpísalo už viac ako jedenásťtisíc ľudí, by sa mu do rúk mohol dostať možno už na budúci týždeň.

Občianske združenie Pastor Bonus list plánuje doručiť aj v talianskom jazyku. Keďže podpisy pribúdajú každým dňom, akciu ešte ukončiť neplánujú. „Na podpisovanie necháme priestor ešte najbližší týždeň. Potom už budeme riešiť doručenie listu Svätému Otcovi,“ povedal pre Plus JEDEN DEŇ Marek Nikolov.

Aj do ulíc?

Zatiaľ občianske združenie naďalej pokračuje v zbieraní podpisov na svojich stránkach. Nevylúčili však možnosť, žeby sa akcia presunula aj do ulíc. „Prišlo nám veľa podnetov,

aby sme podpisovú akciu uskutočnili aj písomnou formou, najmä pre starších ľudí, ktorí by sa radi podpísali, ale nemajú internet alebo e-mailovú adresu. Ľudia chcú poznať pravdu,“ povedal Nikolov.

Píšu o sprisahani

V otvorenom liste žiadajú veriaci Svätého Otca, aby vypočul odvolaného trnavského arcibiskupa Róberta Bezáka a zároveň, aby zvážil jeho ďalšie pôsobenie, prípadne rehabilitáciu. „Máme dôvodné podozrenie, že arcibiskup Róbert Bezák bol pred Vašou Svätosťou krivo obvinený a že veľmi vplyvné osoby v cirkvi zosnovali premyslený plán na jeho odvolanie,“ píše sa v liste. Iniciátori akcie zároveň tvrdia, že neexistujú na Slovensku relevantné argumenty, ktoré by potvrdzovali obvinenia zverejnené a prešetrované v podobe 11 otázok na adresu Róberta Bezáka. „Vzhľadom na podrobnú medializáciu

Bezák prezidentom?

A kým si prezident Ivan Gašparovič hľadal alibi, verejnosť už vo veľkom špekuluje, kto ho nahradí. Prezidentské voľby sa totiž blížia. Aj najnovší prieskum poriadne šokoval. Podľa neho chcú Slováci za prezidenta odvolaného arcibiskupa Róberta Bezáka. Porazil dokonca aj premiéra Roberta Fica. O prezidentské kreslo ale zatiaľ nikto z nich nemá záujem.

Takto vyzerajú výsledky najnovšieho prieskumu o Prezidentský palác. Róbert Bezák v ňou za sebou nechal aj premiéra Fica a s 35 percentami sa stal novým favoritom predvolebných prieskumov. Prieskumy sú jedna vec, ale realita je v skutočnosti úplne iná. Do Prezidentského paláca sa totiž zatiaľ ani jednému z nich veľmi nechce. Fico o kandidatúre zatiaľ neuvažuje a Bezák ju pre našu televíziu úplne vylúčil.

Róbert Bezák, emeritný arcibiskup: „Za prezidenta kandidovať nebudem, ale ďakujem všetkým tým, ktorí ten môj príbeh a ten môj život oslovuje.“

Reportér: „Bezák mal v prieskume premiéru. Naopak Ivetu Radičovú do neho tento krát nezaradili. Expremiérka pritom v minulosti prieskumom dominovala. Aj ona však kandidovať nechce.“

Pavel Haulík, agentúra MVK: „Prieskumy tohto typu naznačujú, aké typy osobností by tú šancu mohli mať.“

Reportér: „Po Bezákovi a Ficovi sa v prieskume umiestnili bývalí šéfovia KDĽH Pavol Hrušovský a Ján Čarnogurský. Viac ako 5 percent by vo voľbách získal aj Milan Kňažko a zakladateľ Dobrého anjela Andrej Kiska.“

Lukáš Zuzelka, TA3, 27/01/2013

okolností a pozadia odvolania otca arcibiskupa Mons. Róberta Bezáka, spôsob, akým prebehlo odvolanie, vrhá zlé svetlo na cirkev nielen na Slovensku, ale aj vo Vatikáne, a to nás znepokojuje,“ odkazujú veriaci v petícii. Samotný odvolaný arcibiskup už v minulosti označil iniciatívu za vážnu. Bývalý veľvyslanec za KDĽH Jozef Míkloško si však myslí, že situáciu to nezmení a je vraj zbytočné žiadať rehabilitáciu Bezáka. Skôr by sa malo hovoriť o jeho adekvátnom uplatnení.

(las), Plus jeden deň 29/01/2013

Sokol za nimi chodil do Ameriky

Manželia Garbovcovia roky posielali z Ameriky peniaze arcibiskupovi Sokolovi, ktorý ich za oceánom často navštevoval. Ako sme sa však dozvedeli od netere Garbovcov, ich manželstvo nebolo ideálne. Pán Garba bol k cirkvi štedrejší než k svojej manželke.

Meno Edward Garba († 79) je navyky spojený s arcibiskupom Jánom Sokolom. S manželkou Marthou založil dobročinnú nadáciu, ktorá posielala peniaze na konto Trnavskej arcidiecézy. Včera sme však zverejnili aj novú skutočnosť, že Garbovcovia posielali dlhé roky každé Vianoce Sokolovi 10-tisíc dolárov. Rodina Garbovcov prišla do Ameriky z Liptova v roku 1921. Usadila sa v Newarku, v štáte New Jersey, kde sa im narodil Edward. S rodičmi sa ešte ako chlapec vrátil na Slovensko. Tu vyštudoval komerčné inžinierstvo, oženil sa a mal dcéru Darinu. Neskôr sa rozviedol a v roku 1948 sa vrátil do Ameriky, kde pokračoval v štúdiách na Columbia University. Venoval sa finančníctvu a ekonómii.

Darilo sa mu

Edovi, ako ho doma volali, sa za veľkou mláku darilo. V roku 1957 sa stal hlavným účtovníkom vo firme Interpublic, ktorá bola najväčšou reklamnou agentúrou na svete. Stúpal po kariérom rebríčku a v roku 1967 sa stal viceprezidentom spoločnosti. S druhou manželkou Marthou († 82) sa spoznal po návrate do USA. Mladá Slovenka, ktorá mala korene v Ľubietovej, pracovala doma na povereníctve zahraničných vecí a v roku 1948 služobne odcestovala do Ameriky. Späť sa už nevrátila. Manželstvo Edwarda a Marthy nebolo idylické. Edward sa nerád delil o peniaze. „Krstnej mame dával peniaze iba na domácnosť. Mala síce dobré miesto, no musela odísť, aby mohla doopatrovať manželových chorých rodičov. Robila len to, čo od nej chcel. Martha nemala žiadne peniaze a nemala ich ani po jeho smrti. Raz povedala, že ani ten dom, v ktorom býva, nie je jej. Aj ten Edo odkázal charite,“ dodáva neter Marthy Garbovej, ktorá si

Ako rozdelili bohatstvo?

Závet po arcibiskupových darcoch Garbovcov je najštedrejší k cirkvi SLOVENSKO – Ako to bolo s peniazmi rodiny Garbovcov, ktorá štedro podporila aj našu katolícku cirkev? Denník Plus JEDEN DEŇ získal závet po Marthe Garbovej († 82), ktorá s manželom Edwardom († 79) mala posielat každý rok trnavskému arcibiskupovi Jánovi Sokolovi (79) 10-tisíc dolárov. Charitatívna nadácia manželov venovala peniaze aj Trnavskej arcidiecéze.

Edward Garba ešte za života zariadil, aby jeho majetok získala dobročinná nadácia Edward and Martha Garba s Charitable Trust, ktorá vznikla rok po jeho smrti. Odtiaľ tiekli peniaze aj do Trnavskej arcidiecézy. Meno arcibiskupa Sokola sa v závete nespomína. Boháč však v každom prípade uprednostnil cirkev pred rodinou. Potvrdila to aj jeho dcéra z prvého manželstva Darina Kreitschnitz, ktorá žije v Kalifornii. „Disponovať peniazmi mal vždy štatutár arcidiecézy, ale v závete je vyslovene zdôraznené, že ich nemôže použiť na osobné záujmy, ale iba na pomoc chudobným a odkázaným, teda na dobročinnosť,“ upozornila dcéra v denníku Új Szó. Edward Garba navyše každý rok, obyčajne na Vianoce, posielal Jánovi Sokolovi 10-tisíc dolárov. Tento zvyk, podľa netere, zachovala Martha aj po mužovej smrti v roku 2001. Manžela prežila o päť rokov.

Marthina posledná voľa

Závet podpísala Martha Garbová v októbri 2002 v New Yorku. Nám ho poskytla Marthina neter, ktorá si želala zostať v anonymite. Marthinu poslednú vôľu dostali i príbuzní na Slovensku. Stará pani si želala byť spolopená a každý rok mal poručník z nadácie Garbovcov na ich pamiatku zariadiť omšu. Z jej

pozostalosti alebo z prostriedkov nadácie mali dvakrát do roka kúpiť veľký veniec na rodinnú hrobku. „Všetky moje nehnuteľnosti majú byť predané a výnosy z každého predaja majú byť zahrnuté do môjho majetku,“ uvádza sa v závete. Ale už nekonkretizuje, o aké nehnuteľnosti ide. Podľa jej netere o žiadny veľký majetok ísť nemohlo. „Krstnej mame muž dával peniaze iba na domácnosť. Niečo z toho si mohla ušetriť. Raz povedala, že ani ten dom, v ktorom býva, nie je jej. Aj ten Edward odkázal charite,“ vraví neter.

Všetko dali na charitu

„Krstná mama raz povedala: Edinko má toľko peňazí, že o takých sa vám ani nesnívalo,“ pokračuje Marthina príbuzná. Mal domy, ktoré prenajímal. Či sa prenajímajú ešte aj dnes, alebo ich nadácia už predala, nevedno. Peniaze z nájmov však išli nadácii a malá časť zrejme aj jej na dožitie. „Darine Kreitschnitz, dcére môjho manžela, odkazujem 150-tisíc amerických dolárov,“ píše sa ďalej v Marthinom závete. Všetok svoj ďalší hnutelný a nehnuteľný majetok odkázala správcovi ich charitatívnej organizácie. Tým správcom má byť newyorský kardinál Edward Egan, ktorý je spájaný s veľkým sexuálnym škandalom v Amerike. Detaily o majetku mala upravovať samostatná zmluva. Jediné, k čomu mohli prísť Marthini najbližší, bolo vybavenie domu. „Všetok nábytok, zariadenie a vybavenie domácnosti má byť uložené na jeden rok do skladu alebo sa predá spolu s nehnuteľnosťou, kde sa nachádza. Dcéra môjho manžela si môže prísť vybrať, čo by chcela,“ uvádza Marthin závet.

EVA PRISTAŠOVÁ

ERIKA KRČOVÁ

Plus jeden deň 28/01/2013

praje zostať v anonymite. „Nech už bol akýkoľvek, Slovensko mal rád. Krstná mama Martha bola skôr zatrpknutá,“ vraví neter pani Garbovej. „Edo často chodieval na Slovensko za dcérou Darinou, ktorú si neskôr zobral k sebe do Ameriky. S Marthou deti nemali,“ vysvetľu-

je príbuzná. Zrejme pri návštevách dcéry sa spoznal aj s arcibiskupom Sokolom. „Ten potom chodil za nimi do Ameriky a stretávali sa. Prečo však peniaze posielal práve jemu a jeho arcidiecéze, to neviem,“ dodáva.

ERIKA KRČOVÁ

Plus jeden deň 26/01/2013

Košické útulky pre bezdomovcov majú pripravené aj núdzové lôžka

Útulky, ktoré samosprávy vybudovali pre ľudí bez domova, prechádzajú v týchto dňoch zaťažkavou skúškou. Keďže teplota klesá aj počas dňa výrazne pod bod mrazu, útočisko v nich hľadajú aj tí bezdomovci, ktorí dokážu miernejšie zimy bez problémov prežiť na ulici. V košických uliciach žije podľa odhadov bez strechy nad hlavou 700 ľudí. Mesto vlastný útulok nemá. Pri riešení situácie ľudí bez domova spolupracuje s Arcidiecéznou charitou a neziskovou organizáciou Oáza nádej pre nový život.

Martina Urik Viktorínová, hovorkyňa Magistrátu mesta Košice: „Pokiaľ máme informácie, tieto organizácie majú voľné miesta pre bezdomovcov, čiže v súčasnej dobe nie je nutné siahnuť po najkrajnejšom riešení akým sú veľkokapacitné stany, ktoré v prípade potreby vieme v krátkom čase postaviť.“

Tonka Dešková, redaktorka RTVS: „V útulku Oázy v Bernátovciach, kde prednedávnom dokončili novú prístavbu, žije 135 bezdomovcov. V prípade kritической situácie sú schopní prichýliť ďalších 100 ľudí v núdzi.“

Peter Gombita, riaditeľ organizácie Oáza nádej pre nový život: „Kaplnku s čítárňou, tam vojde možno tých 30 ľudí. Ešte keby bol nejaký vážny scenár, tak sa dá aj jedáleň uvoľniť a ešte jeden scenár keby trebalo, tak máme

také haly, kde sme to trochu tak zateplili a skúsime, že dáme tam pece na kúrenie, že dalo by sa aj v takýchto podmienkach prežiť tú zimu.“

Tonka Dešková, redaktorka RTVS: „Núdzový scenár má pripravený aj arcidiecézna charita. Kapacita Charitného domu svätej Alžbety aj nocľahárne Emauzy je naplnená. Celoročne v nich žije stovka klientov. V prípade tuhých mrazov však na ulici nevyženú nikoho.“

Soňa Hlaváčová, vedúca Charitného domu sv. Alžbety a nocľahárne Emauzy v Košiciach: „Ak príde klient v podnapitom stave a nie je agresívny, máme miestnosť hygienickej očisty, kde do rána môže prespať a potom vybaví si lekárske potvrdenie a môže byť presunutý, aj keď nie na lôžko, ale na provizórny matrac chodbového zariadenia.“

Tonka Dešková, redaktorka RTVS: „Keďže vonkajšie teploty výrazne klesli, charita nečaká kým klienti pomoc vyhľadajú sami ale pomocnú ruku podáva ako prvá.“

Soňa Hlaváčová, vedúca Charitného domu sv. Alžbety a nocľahárne Emauzy v Košiciach: „Terenni pracovníci mapujú situáciu v uliciach, takisto občania sa môžu na nich obrátiť ak niekoho nájdú a snažíme sa potom buď umiestnením u nás, alebo niekde inde toho klienta prijať.“

Rádio Regina, 28/01/2013

Je čo vysvetľovať

Člen KDH Ľubomír Bošanský, ktorý prevzal dozor nad kontroverznou stavbou penziónu za 2,1 milióna eur, spájaného s arcibiskupom Jánom Sokolom, má podľa TV Markíza čo vysvetľovať. Ľubomír Bošanský stál v rokoch 2011 a 2012 na čele Štátneho fondu rozvoja bývania (ŠFRB) a podľa informácií Markízy uzavrel exkluzívnu zmluvu s právnickou firmou, s ktorej majiteľom spoločne kandidovali za KDH vo voľbách do parlamentu. Zmluvu o vymáhaní pohľadávok podpísal s advokátskou kanceláriou Jozefa Bolješika z Piešťan. Dovtedy vo fonde, ktorý má rozpočet 160 miliónov eur na rok, vždy spolupracovali

s viacerými advokátskymi kancelárkami. Advokátska kancelária Bolješika si pod vedením Bošanského fakturovala podľa Markízy odmeny v tisíckach eur. To, že spolu kandidovali za KDH do parlamentu, Bošanský nevidí ako problém, keďže „kandidátov tam bolo 150“. „Poznáme sa v rámci KDH, ale to je asi tak všetko,“ uviedol pre Markízu. Zmluva bola uzavretá do roku 2015 a nové vedenie fondu ju vypovedalo bez udania dôvodu. Bošanský však stihol podpísať dodatok, podľa ktorého možno zmluvu vypovedať, len ak by faktúry celkovo dosiahli sumu takmer 30-tisíc eur.

(dp), Plus jeden deň 29/01/2013

Bola to, vďaka Bohu, náhoda?

Sokolov synovec Jozef Sokol šéfoval Daňovému úradu v Trnave

Keď sa vyšetrovali daňové úniky Trnavskej arcidiezy z obdobia, keď ju viedol arcibiskup Sokol, jeho synovec Jozef Sokol bol šéfom trnavského daňového úradu. Píše o tom v najnovšom čísle týždenníka PLUS 7 DNÍ.

Synovec emeritného arcibiskupa Jána Sokola sa po výpovedi v banke ocitol zo dňa n a deň na dlažbe. Jozef Sokol nezostal však dlho bez zamestnania, rýchlo postúpil na jeden z lukratívnych flekov, ktoré obsadzovali nominanti Radičovej vlády. Stal sa šéfom Daňového úradu v Trnave. Teplé miestečko získalo pre Jozefa Sokola koalíčné KDH. Práve tento muž bol istý čas šéfom občianskeho zruzenia Metropolitánik, ktoré stavia domov dôchodcov v Jacovciach. Hospodárenie združenia už preveruje prokuratúra, Sokol totiž na jeho výstavbu venoval dvadsať miliónov korún, čiže okolo 670-tisíc eur. Synovec emeritného arcibiskupa Jozef Sokol pracuje najnovšie ako správca skladu v súkromnej zahraničnej firme. Začiatkom augusta minulého roka poskytol Jozef Sokol ako jedinému médiu rozhovor týždenníku PLUS 7 DNÍ. V rozhovore sa však o svojej päťmesačnej kariére na daňovom úrade nezmiel.

Kariéru na daňovaku zamlčal

„Bol som pol roka nezamestnaný. Hľadal som si robotu. Popsielal som žiadosti. Som robotník, robím v sklade,“ tvrdil týždenníku v auguste. No keď sa redaktori prišli vlni pozrieť, ako sa mu darí, bývalí kolegovia Jozefa Sokola im prezradili, že už dva týždne tam nepracuje, lebo „mu našli niečo lepšie“. Týždenníku teraz tvrdil, že nemal ani potuchy o prešetrovaní Trnavskej arcidiezy. Nechcel prezradiť ani to, ako sa stal šéfom úradu. „Viete čo, nepoviem vám. Čiže bol normálny výber. Keď mi zmluva skončila, tak som skončil,“ tvrdil. Viac sa dočítate v týždenníku PLUS 7 DNÍ. **(r)**

Plus jeden deň 31/01/2013

Antikoncepčné tabletky

Diane-35: Mohli zabíjať?

Francúzi tieto lieky práve prešetrujú - Slovenky ich užívajú už niekoľko rokov

BRATISLAVA - Francúzske médiá varujú pred tabletkami Diane-35. Ich úrady v týchto dňoch preverujú vážne dôsledky, ktoré tieto lieky s antikoncepčnými účinkami môžu spôsobovať, napríklad žilovú trombózu, embóliu pľúc či trombózu mozgu. Tabletky sú dostupné v 116 krajinách sveta. Na Slovensku za prvé tri štvrtroky 2012 vydali lekáreň 6 193 balení Diane-35.

Liek Diane-35 od firmy Bayer má aj antikoncepčné účinky, ale je obmedzený na používanie u žien, ktoré majú problém napríklad s aknóznou pleťou alebo vypadávaním vlasov a zároveň chcú užívať antikoncepciu. Na Slovensku je schválený Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv (ŠÚKL). „Užívanie lieku nemá byť dlhodobé. Po úprave stavu sa má s jeho užívaním skončiť a prípadne prejsť na iný liek, ak si to žena želá,“ uviedla hovorkyňa ŠÚKL Valéria Pernišová a dodala, že za posledných 6 rokov nemali žiadne hlásenia o nežiaducich účinkoch v súvislosti s týmto liekom. Liek má však veľa kontraindikácií, preto je potrebné urobiť pred jeho použitím podrobnú anamnézu a preveriť celú paletu rizikových faktorov. „V priebehu liečby sa majú vyšetrenia v pravidelných intervaloch opakovať,“ dodala Pernišová. Spoločnosť Bayer sa vyjadrila, že nemôže zatiaľ komentovať vzniknutú situáciu. „Naši špecialisti musia najprv posúdiť tvrdenia, ktoré sa objavili v niektorých médiách. Do dnešného dňa nebola našej spoločnosti doručená oficiálna správa od francúzskej liekovej agentúry (ANSM), ktorá je citovaná vo viacerých článkoch,“ zareagovala Lele Zemanová, komunikačná manažérka firmy Bayer.

(Pub, kab)

Nový Čas 30/01/2013

Nepriniesol ani žuvačku!

Sesternica Edwarda Garbu nechápe, prečo štedro obdarovával cirkev

Našli sme ďalšiu príbuznú rodinu Garbovcov. V Bratislave žijúca sesternica Edwarda Garbu, z ktorého pozostalosti vraj bývalý arcibiskup Ján Sokol financoval domov v Jacovciach, tvrdí, že Edward bol riadny lakomec. S jeho ženou Marthou telefonovala len pár dní pred smrťou.

Sympatická dôchodkyňa, ktorá žije v paneláku na bratislavskom sídlisku, si želá ostať v anonymite. Kauza okolo Sokola ju však poriadne rozrušila. Dotklo sa jej, že jej blízki sú spájaní s vyšetrovaním financovania Trnavskej arcidiecézy. „Edwarda vychovala moja teta, poznám ho od malička, aj keď odišiel do Ameriky, stále mi písal listy,“ hovorí čiperná dôchodkyňa. Ukázala jeho posledný list z roku 2000, rok nato jej bratranec zomrel. „Ako chlapec bol veľmi milý a tetu mal rád, volal ju maminka a doopatroval ju v Amerike, vybavil pohreb, v takýchto veciach sa na neho dalo spoľahnúť,“ vyratúva pozitíva. „Na druhej strane bol veľmi skúpy, na Slovensko chodieval často, dával sa hostiť u príbuzných, ale nikdy nepriniesol ani žuvačku,“ hnevá sa. „Naposledy som ho videla v roku 1993, keď za mnou prišiel na liečenie do Trenčianskych Teplíc. Pozvala som ho na obed a jemu nenapadlo, že by mi ho ako dáme mohol zaplatiť,“ opisuje, kedy videla Edwarda poslednýkrát. „Ale som si istá, že ma mal rád, veď vidíte, ako pekne mi písal,“ usmieva sa.

Na Slovensko sám

Pani poznala aj dcéru Edwarda Garbu z prvého manželstva. „Darinku som videla ako dievča, keď ju bral so sebou do Ameriky. Stretli sme sa pred hotelom Carlton. Povedal, toto je moja dcérka. To bolo prvý- a poslednýkrát, čo som

ju videla. Keď chodil na Slovensko neskôr, nikdy sa o nej nezmenil. Nebral so sebou ani Marthu, ani Darinku,“ spomína.

Posielala peniaze

S Marthou zostala dôchodkyňa v kontakte aj po jeho smrti. „Začala mi posielat' peniaze, raz 300, raz 500, raz tisíc dolárov. Mój posledný rozhovor s Marthou bol pred Vianocami v roku 2006, pár dní predtým, než zomrela. So slzami v očiach som jej ďakovala za peniaze, prežila som ťažké časy. Martha mi vravela, neplač, už si ich a spomínaj na mňa. To boli jej posledné slová,“ vraví dotato. „Ešte než zomrela, poslala som jej fotky mojej vnučky aj právnučiatka, pretože ich veľmi chcela vidieť.“ Marthu a Edwarda spojila práca. Ona pôsobila na ministerstve zahraničných vecí, on v diplomatických službách. Napríklad na americkej ambasáde v Ženeve. Pochádzal z dedinky na Liptove, ktorá je veľmi kresťanská a na cirkev zjavne nezanevrel ani v cudzine. Garbova sesternica má len sprostredkované informácie o tom, ako sa mohol arcibiskup Sokol stretnúť s Edwardom a Marthou. „Od Slovákov žijúcich v Amerike viem, že chodil do ich komunity a bral pre našincov doma peniaze. Niektorí s ním však nemali dobré skúsenosti,“ prezrádza. Dôchodkyňa však nejde do hlavy, že by Sokolovi či Trnavskej arcidiecéze posielal tisíce dolárov. „Ak aj peniaze posielal, podľa mňa to bolo pre chudobných ľudí, a nie pre Sokola. Ale Edward bol na to priveľmi skúpy,“ premýšľa nahlas. „Sokola som stretávala, ale vôbec som netušila, že má niečo s mojou rodinou. Nikdy ho ani nespomenuli. Určite by som sa ho na tie peniaze opýtala,“ dodala.

Petra Ffčkovcová Klimešová

Eva Pristašová

Plus jeden deň 29/01/2013

VEDĽAJŠIE ÚČINKY HLÁSTE!

Ak pacientky na sebe spozorujú nežiaduce vedľajšie účinky antikoncepcie, mali by sa obrátiť na svojho lekára alebo lekárnik, ktorý oznámene zašle ŠÚKL-u. Tieto informácie potom využívajú priprehodnocovaní, či pri liekoch prevažujú prínos alebo riziká.

Diane-35 užívajú ženy, ktoré majú napríklad problém s akné a chcú brať antikoncepciu.

Toľko prezidentov a žiaden pravý

Zaujímavé, koľkým ľuďom by sa páčilo voliť za prezidenta arcibiskupa Bezáka. Nie Mečiara, otca - zakladateľa vlasti, nie Dzurindu, otca - záchrancu vlasti, nie Mikloša, otca - reformátora vlasti, nie Sulíka, otca - ekonomickú hlavu Európy, nie jedného z mnohých kandidátov KDĽ, ale Bezáka. Je to dobrá správa pre arcibiskupa a zlá pre našich politických vodcov. Arcibiskup Bezák pôsobí normálne, ako chlapík, ku ktorému si radi prisadneme. Navyše, ako múdry chlapík so skúsenosťami a s charizmou. Človek, za ktorým nie sú peniaze, ani obrovské štátotvorné činy, ktorý nehovorí o ziskoch, investoroch a zásluhách, ale skôr o súdržnosti, sociálne slabých a solidarite. Ktorý sa nestavia na obdiv, ani sa nepovyšuje a nevyčleňuje. Normálny chlapík, ktorý hovorí pravdu s láskou. Ktorý vymenil pompu a život v prepychu za pravdu a slúženie omí v obyvačke. S kým by ste chceli ísť na

pivo, alebo dnes skôr na zázvorový čaj s pravovernými pravičiar-skymi vodcami alebo arcibiskupom? Nechcem agitovať za arcibiskupa, on sa bez prezidentovania zaobíde a naďalej bude našim slovenským arcibiskupom. Ide o dôvody, prečo pravica nikdy nebola silná (v prvej vláde sa nezaobišla bez účasti SĽ a v druhej bez predchádzajúceho rozštiepenia sa SNS) a tak dôsledne zlyháva programovo aj organizačne. Človek je tvor spoločenský a spoločnosť je oveľa komplexnejšia, ako jednoduchá ekonomika, peniaze a zisky. Spoločnosť a spoločný život v spoločnosti je presne o tých vlastnostiach, ktoré si spájame s arcibiskupom, ale so žiadnym z politikov sprava. Stará pravica totiž čokoľvek, čo má v názve náznak solidarity a sociálnosti, prenechala sociálnym demokratom. Teraz sa preto nemôže diviť, že jej vlastní vodcovia vyzerajú ako namyslení mafiáni raného kapitalizmu. Pravdu a službu vymenili za

slávu a prepych; za výnimočnosť, na ktorú sprostý ľud ešte nedorástol. Česť ich pamiatke. Ťažko povedať, ako dlho bude prebiehať formovanie novej pravicevej reprezentácie. Zatiaľ si voľkáme, že aspoň demokrati boli schopní získať silnú podporu pre stabilizáciu ekonomiky a nápravu slovenskej zahraničnopolitickej povesti. Nie sú ľudia, hovorilo sa za socializmu. Nie sú praviví vodcovia a autority, hovoríme teraz. Ak by ste o niekom vedeli, dajte vedieť súdruhovi Žinčicovi. Autor je ekonóm

„Pravdu a službu vymenili za slávu a prepych; za výnimočnosť, na ktorú sprostý ľud ešte nedorástol. Česť ich pamiatke.

Anton Marcinčin, HN 31/01/2013

V žilinskom kostole spomínali sestry Vincentky na krutosti bývalého režimu

Dcéry kresťanskej lásky, alebo inak Vincentky, sa do roku 1950 starali o mnohé siroty a chudobných. V čas vojny ukryli aj niekoľko židovských detí, ktorým zachránili život. V žilinskom kostole spomínali na krutosti bývalého režimu. Komunistický režim sa v snahe potlačiť náboženské cítenie vysporiadal s rehoľnými sestrami ako s vnútorným nepriateľom.

Peter Sandtner, Konferderácia politických väzňov Slovenska: „29. augusta 1950 sa konala tzv. akcia R, akcia rehoľníčky, kedy boli vyvezené všetky rehoľné sestry zo svojich kláštorov.“

Vlado Záborský, redaktor RTVS: „V Žiline sa to dotklo 17 rehoľných sestier Vincentiek. Zo začiatku museli vymeniť starostlivosť o deti, starých či chudobných, za práce na poliach.“

Peter Sandtner, Konferderácia politických väzňov Slovenska: „Pracovali do neskorej zimy, v blate, celé zablátané, ale napriek tomu skladali piesne.“

Vlado Záborský, redaktor RTVS: „Na spomienke sa však nemohla zúčastniť ani jedna z piatich Vincentiek, ktoré ešte žijú. Za ne tak spomínali sestry z Rádu uršulínok, ktoré sa s nimi stretli na nútených prácach v továrni.“

Konštantína Ferencová: „9-10 hodín sme pracovali v továrni. Tam predtým boli tiež trestanci, aký ani neviem.“

Vlado Záborský, redaktor RTVS: „Keď sa režimu nedarilo sestry zlomiť ťažkou prácou, mnohé poslali do väzenia.“

Jarmila Homolová: „Hlavne samotka bola veľmi ťažká. Lebo nemala som žiaden príliv pre fantáziu na spracovanie.“

Vlado Záborský, redaktor RTVS: „Napriek tomu však Jarmila Homolová hovorí o 18-mesačnom väzení ako o veľkej škole života. Akcia rehoľníčky sa dotkla tisícov rádových sestier. Ocenenia sa dočkali až po zmene režimu.“ STV 2, 31/01/2013

Nevzdávajte sa!

Odkazy pre Bezáka:

Dokumentárny film o biskupovi Bezákovi si prišli v stredu večer pozrieť do kina v Trnave mnohí jeho sympatizanti. Čo mu odkazujú?

Helena (62): Pán Bezák, nech sa vám darí, veľmi nám chýbate. Moja dcéra nechodila do kostola, kvôli vám zmenila názor. Zrazu vás však odvolali, tak povedala, že končí. Do kostolov teraz chodí omnoho menej ľudí.

Alena (46): To, v čo ste verili, v to sme verili aj my. To, čo ste nám sprostredkovali, bolo príťažlivé a videli sme, že sa to dá žiť bežným spôsobom. Páčilo sa mi, že ste otvorený, že keď som sa s vami chcela stretnúť, jednoducho som išla za vami a nikdy ste ma neodmietli a nepotrpeli ste si na pocty. Nezapudnite, že kňazstvo je ten najväčší dar, ktorý ste v živote mohli dostať, žite tak, ako ste žili doteraz, a my vás za to budeme obdivovať.

Peter (55): Pán arcibiskup, je veľa možností v živote, tak sa nevzdávajte. Držime vám palce.

Vladimír (36): Odvolanie z pozície arcibiskupa, ktoré ste zažili, si zažilo veľa ľudí na nižších postoch alebo v osobnom živote. Nie ste v tom preto sám. Ste chlap a určite sa s tým vyrovnáte. Veľa síl prajem. (pfk), Plus jeden deň 01/02/2013

Zákon rozdeľuje Francúzov

Francúzsky parlament dnes začal rokovať o návrhu zákona, ktorý by homosexuálnym párom umožnil zosobášit sa. Proti návrhu v krajine ostro vystúpili pravicová opozícia a katolícka cirkev. Debata sa nezaobišla ani bez protestov. Návrh patrí k jedným z predvolebných sľubov socialistického prezidenta Francoisa Hollanda. Diskusia potrvá do 12. februára, keď budú o zákone hlasovať francúzski poslanci. Ak návrh schváli, bude sa ním zaoberať horná komora, kde má vláda tiež väčšinu. Vo Francúzsku už homosexuáli môžu uzavrieť registrované partnerstvá. Manželstvo by však páry rovnakého pohlavia zrovnoprávnilo v mnohých ďalších oblastiach. Homosexuáli by si napríklad už mohli adoptovať deti.“ **TA3, 29/01/2013**

Poplach kvôli antikoncepcii

Francúzsko preveruje antikoncepčné tabletky Diane 35. Údajne môžu spôsobiť žilovú trombózu, embóliu pľúc a trombózu cievy v mozgu.

Tieto tabletky sú registrované aj u nás a lekári ich bežne predpisujú. V štátnom ústave pre kontrolu liečiv sme preto zisťovali, či majú ženy dôvod na obavu.

Za šesť rokov žiadny problém

„Za posledných šesť rokov sme nedostali žiadne hlásenia o nežiaducich účinkoch v súvislosti s užívaním lieku Diane-35. Tento liek je určený na liečbu akné u žien, ktoré si súčasne želajú antikoncepciu. Aj keď toto liečivo obsahuje hormóny a tým má antikoncepčné účinky, nemá sa používať výhradne ako antikoncepcia,“ vysvetlila hovorkyňa ústavu Valéria Pernišová.

Preverte si riziko

Ako dodala, užívanie lieku nemá byť dlhodobé, len tri až štyri cykly. A po úplnom vyliečení akné sa má s jeho užívaním skončiť a prípadne prejsť na inú antikoncepciu, ak to žena chce. „Pred začatím užívania tabliet si dajte preveriť svoje rizikové faktory na vznik srdcovo-cievnych a žilových príhod. V priebehu liečby vyšetrenia zopakujte,“ radí ženám Pernišová. **(vm), Plus jeden deň 31/01/2013**

Máte potrebné doklady?

Ak sa chystáte na sobáš, skontrolujte si potrebné doklady. Pred sobášom je treba podať žiadosť a predložiť požadované doklady. Žiadosť a doklady potrebné na uzavretie manželstva predkladajú snúbenci na prílušnom matričnom úrade bez ohľadu na to, či bude manželstvo uzavreté pred orgánom štátu, cirkvi alebo náboženskej spoločnosti.

Ide o tieto doklady:

- rodný list
- doklad o štátnom občianstve
- potvrdenie o pobyte
- úmrtný list zomretého manžela, prípadne aj sobášny list zaniknutého manželstva, ak ide o vdovca alebo vdovu. Právoplatný rozsudok o rozvedení alebo rozvedenú. Prípadne právoplatný rozsudok o vyhlásení manželstva za neplatné.

- doklad o rodnom čísle, ak potrebné údaje neobsahuje občiansky preukaz

Doklad o štátnom občianstve, potvrdenie o pobyte a doklad o rodnom čísle možno nahradiť platným občianskym preukazom.

Zápisnica o uzavretí manželstva

O uzavretí každého manželstva sa vyhotoví zápisnica. Zápisnica o uzavretí manželstva musí obsahovať mená, priezviská, rodné čísla a podpisy snúbencov, mená, priezviská, rodné čísla a podpisy svedkov, dátum a miesto uzavretia manželstva. Okrem toho sa do zápisnice uvedie meno, priezvisko a podpis sobášiaciho a odtlačok úradnej pečiatky orgánu, pred ktorým sa uzavrelo manželstvo. Zápisnica musí obsahovať aj dohodu snúbencov o priezvisku.

Priezvisko

Snúbenci by sa mali pred sobá-

šom dohodnúť na tom, aké priezvisko budú používať po sobáši. Majú tri možnosti:

- môžu sa dohodnúť na spoločnom priezvisku ženicha alebo nevesty

- môžu užívať každý svoje doterajšie priezvisko a dohodnúť sa na priezvisku spoločných detí

- môžu sa dohodnúť na spoločnom priezvisku a jeden z nich si ponechá aj svoje doterajšie priezvisko. Spoločné deti môžu mať iba jedno, a to spoločné priezvisko.

Cirkevný sobáš

Ak plánujete cirkevný sobáš, čakajú vás ďalšie povinnosti. Okrem termínu sobáša sa oboznámte s vyžadovanými sviatosťami (sviatosť krstu a prvé sväté prijímanie). Žiadosť o uzavretie manželstva sa aj v prípade cirkevného sobáša spisuje na matrike. K cirkevnému sobášu potrebujú snúbenci predložiť krstný list nie starší ako 6 mesiacov. Krstný list sa predkladá na farskom úrade v mieste sobáša. Pred samotným sobášom snúbencov čaká ešte povinná sobášna náuka. Konkrétne detaily sobáša sa dohadujú vždy individuálne. Ide napríklad o sobáše, kde je jeden zo snúbencov neveriaci alebo konvertuje k vyznaniu svojho partnera.

Ďalšie manželstvo

V prípade, že niektorí zo snúbencov chce uzavrieť druhé alebo ďalšie manželstvo, je podľa zákona povinný preukázať, že predošlé manželstvo zaniklo alebo, že súd rozhodol o jeho neplatnosti. Náležitosti pri uzavretí manželstva upravuje zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine. Civilný a cirkevný sobáš má od 1. 7. 1992 na Slovensku rovnoprávne postavenie.

(ima), Nový Čas 31/01/2013

Francúzky straší antikoncepcia

Celkom iný problém majú ale ženy, ktoré nechcú otehotnieť. Vyše tristo tisíc Francúzok s napätím očakáva ďalšie kroky farmaceutov a úradov. Môže za to liek Diane-35, ktorý užívajú. Je spájaný s úmrtiami štyroch žien, a preto liečivo sťahujú z pultov. Mnohí lekári ho pre vedľajší účinok zastavenia ovulácie predpisovali aj ako antikoncepciu. Jeho hlavným rizikom je tvorba krvných zrazenín. Antikoncepcia múti vodu aj v Izraeli, kde vzniklo podozrenie, že ju protizákonne podávajú etiópskym imigrantkám, aby neotehotneli. **TV JOJ, 30.1.2013**

V Smere o Tisovi nemajú jasno

Niektorí poslanci Ficovej strany vidia vo vojnovom slovenskom štáte aj pozitíva

Poslanec Ľuboš Blaha hovorí, že ak v Smere sú ľudia, čo zľahčujú odporný režim, mali by radšej mlčať.

BRATISLAVA. Premiér a predseda Smeru Robert Fico sa včera zúčastnil na odovzdávaní cien Slovákom, ktorí sa postavili počas druhej svetovej vojny proti diktatúre Jozefa Tisa aj tým, že zachraňovali židov. Niektorí poslanci jeho strany majú na rozdiel od premiéra problém jasne odsúdiť kolaborantský štát v područí Hitlerovho Nemecka. SME sa zaujímalo o názory v Smere po tom, ako poslanecký klub v poslednej chvíli stopol nomináciu Juraja Kalinu na šéfa ÚPN. Poslanec Jaroslav Baška priznal, že jedným z dôvodov bol aj Kalinov jednoznačne kritický názor na slovenský štát. „Štát, ktorý spolupracoval s hitlerovským Nemeckom nemôže byť súčasťou mojich predstáv o demokracii,“ odpovedal Fico na otázku, čo si myslí o slovenskom štáte a spresnil, že Tiso vedel o všetkých veciach a úzko spolupracoval s nemeckým fašistickým systémom. Aký bol problém s nomináciou Kalinu na odovzdávaní ceny Spravodlivý medzi národmi komentovať nechcel.

Hospodársky bolo dobre

„Nič nie je len čierne alebo biele,“ hovorí poslanec Smeru Maroš Kondrôt o období slovenského štátu. „Ekonomicky štát prosperoval, politicky vzťahovo bol problémový.“ Tiso podľa Kondróta „určite urobil aj veľa dobrého, ale urobil aj veľa zlého“. Na otázku, čo bolo dobré, odvetil, že „viedol štát, dohodol sa s Hitlerom, zabránil okupácii“. Odsun židov považuje za veľkú čiernu škvrnu a SNP za jednoznačne pozitívnu udalosť. Poslankyňa Jana Vaľová hovorí, že „každé dejiny mali určite svoje pozitívne veci“. Na otázku, čo pozitívne priniesol vojnový štát, odvetila, že „v tomto období bolo na tom Slovensko hospodársky veľmi dobre,“ čím takmer zopakovala známy výrok

arcibiskupa Jána Sokola z roku 2006 o „blahobyte na Slovensku“. Celkovo však Vaľová štát hodnotí negatívne. Poslanec Dušan Jarjabek vraví, že Slováci majú „samobičovaci historický komplex“. Celá Európa sa podľa neho dokázala vyrovnáť s fašistickým obdobím, ktoré bolo veľmi tristné pre každého, len naši historici nie. To, či on vníma toto obdobie skôr pozitívne alebo negatívne, nevysvetlil. Za obrovskú tragédiu označil odsun židov. „Toto nie je otázka pre politikov, ale pre historikov,“ tvrdí zasa poslanec a žilinský župan Juraj Blanár, ktorý proti Kalinovi v poslaneckom klube v pondelok vystúpil. Poslankyňa Emília Müllerová túto tému vie rozozbrať len počas dlhšej debaty a na tú nemala čas. Odsun židov odsudzuje aj poslanec Ján Podmanický, sám v minulosti napísal doslov ku knihe s básňami oslavujúcimi Tisa. O zbierke napísal, že je významným príspevkom k rozšíreniu filozofickej podstaty národných dejín.

Jednoznačný Blaha

Jednoznačne negatívny názor vyslovil včera Ľuboš Blaha. Tisa označil za klérofašistu a slovenský štát vníma ako niečo maximálne odpudivé. „Neexistuje, že by niekto v Smere mal pozitívny názor na Tisa.“ Pre sociálnu demokraciu považuje za nemožné, aby niečo také podporovali. „Ak takéto ojedinelé názory existujú, sú skôr exotickou prímесou a vôbec ich neberme vážne,“ hovorí Blaha. Tvrdí, že ak v Smere existujú ľudia, ktorí hovoria o pozitívnych krokoch Jozefa Tisa, mali by radšej o tejto téme mlčať. Slovenský štát dal vyviezť viac ako 70-tisíc židov a väčšinu nacisti povraždili v koncentračných táborech. Po vojne sa vrátilo len asi 3-tisíc z nich. Bez SNP by Slovensko bolo porazenou krajinou.

Miroslav Kern

Katarína Jánošíková

SME 31/01/2013

Určite urobil aj veľa dobrého, ale urobil aj veľa zlého. Maroš Kondrôt, poslanec Smeru na otázku o Jozefovi Tisovi

Mali odvahu riskovať, aby pomohli prežiť iným

Anna a Ján Mackovjakovci z Kojšova riskovali vlastné životy a pomohli prežiť iným. Takmer sedemdesiat rokov po vojne dostali za záchranu dvoch životov titul Spravodlivý medzi národmi. Bolo to v čase Slovenského národného povstania. Židovského lekára Juraja Polgára z Margecian, ktorý mal prezidentskú výnimku na to, aby mohol zostať lekárom, chytilo v septembri 1944 gestapo, keď sa vracal od pacienta. Vypočúvali a mučili ho za pomoc partizánom a ošetrovanie ranených. O pár dní ho zastrelili. Telo hodili do jamy, ktorú si predtým sám musel vykopáť. Jeho žena Valéria a syn Walter sa najskôr ukryli u susedov v stodole. Nebolo to však bezpečné. Ani pre vdovu a jej syna, ani pre ľudí, ktorí im poskytli úkryt. A tak Valéria a chlapec ušli do neďalekej horskej dedinky Kojšov, kde hľadali útočisko u miestneho gréckokatolíckeho farára Júliusa Zachariáša. Chvíľu sa skrývali na farskom úrade. Napokon sa ich rozhodli prichýliť Mackovjakovci, ktorí bývali na okraji dediny. Pani Valériu zamestnali ako pomocnicu v domácnosti. Tiež dostala kojšovský kroj, aby mohla chodiť aj po dedine.

Sedemnástročný Walter sa zatiaľ „zaradil“ medzi ich deti. Prežili dosť krušných chvíľ, najmä keď dedinu obkľúčili nemecké jednotky, ktoré hľadali partizánov. Waltera vtedy na poslednú chvíľu ukryl kňaz na fare. V takých situáciách musí byť človek vynaliezavý. Skryšiu mu našiel v komíne, kde sa skladovalo mäso na údenie. Na vchod zavesil obraz svätého, prisunul stôl a otvor do komína tak vyzeral ako malý oltár. Vojaci nič nenašli. Walterova matka sa zatiaľ schovávala v pivnici v dome Mackovjakovcov. Po oslobodení obaja odišli do Palestíny. Za pomoc pri záchrane životov dostali Anna a Ján Mackovjakovci titul Spravodlivý medzi národmi, ktorý udeľuje štát Izrael a múzeum Jad Vašem. Keďže už nežijú, titul preberal ich vnuk Ján. O tom, že starí rodičia cez vojnu zachránili dva životy, sa dozvedel len nedávno. „Dozvedeli sme sa to len pred pár rokmi, keď pán Kalman spisoval kroniku Margecian a nara-

zil na príbeh zavraždeného židovského lekára. Hľadal ďalšie stopy a snažil sa zistiť, čo sa stalo s jeho rodinou. Tak prišiel až do Kojšova, kde ešte žije pani, ktorá vtedy slúžila na fare a mnohé si pamätala, „hovorí právnik záchrancov Šimon Mackovjak. Prastarí rodičia o tom, čo urobili, zámerne nehovorili pred svojimi deťmi a po vojne ani s vnukmi. „Cez vojnu, keď polroka ukrývali Polgárovcov, museli prežívať veľký stres. A po vojne, keďže boli gazdovia, ktorí nechceli vstúpiť do družstva, sa zrejme báli, že by im to mohlo u vtedajšej moci ešte viac poškodiť,“ hovorí Šimon, právnik záchrancov, ktorý je dnes doktorandom na matematicko-fyzikálnej fakulte v Bratislave. Ocenenie, ktoré slávnostne preberal jeho otec a včera sa s ním hrdo viezol domov do Kojšova, si však aj on veľmi váži. „Je to pre mňa veľké povzbudenie, že prastarí rodičia sa zachovali tak statočne. Niekedy sa sám seba pýtam, či by som vedel v takej situácii tak konať. Ale aj preto sú pre mňa veľkým vzorom,“ dodáva. Cenu Spravodlivý medzi národmi udelili tento rok aj dvom ďalším manželským párom. Potomkovia židovskej rodiny Neurathovcov z Bratislavy vďaka za záchranu viacerým ľuďom. Cez vojnu vystriedali niekoľko úkrytov. Veľkú pomoc našli u obuvníka Alexandra Režného a jeho ženy Kataríny, ktorí trojčlennej rodine poskytli úkryt vo vlastnom byte. Keď hrozilo nebezpečenstvo, presunuli ich do obuvníckej dielne vo dvore. Ocenenie pre manželov Režných prevzal ich vnuk. Jozefa Mária Chladní zo Starých Hôr zas ukrývali doma židovských manželov Bodnerovcov s ich dvoma synmi. Keď hrozilo ich prezradenie, ukryli ich v lese, kde sa schovávala aj ďalšia židovská rodina, a pravidelne im nosili jedlo. Kontakt medzi rodinami pokračoval aj po vojne, keď sa Bodnerovci presťahovali do Izraela. Emanuel Bodner aj v záвете svojim potomkom odkázal: „Nezabudnite na rodinu Chladných. Celý život im musíte byť vďační.“ Tri manželské páry zachránili deväť ľudí. Titul Spravodlivý medzi národmi tak má spomedzi vyše 24-tisíc ľudí z celého sveta už takmer 550 Slovákov.

Pravda 01/02/2013

Pol roka žil na samote

Čo robí odvolaný arcibiskup Bezák?

SLOVENSKO – Vieme, kde sa ukryl trnavský arcibiskup Róbert Bezák (52) po tom, čo ho v júli minulého roka odvolal pápež. Z arcibiskupského paláca putoval do záhradnej chatky. Prečo sa utiahol pred verejnosťou? Báľ sa o svoj život? Čo má ďalej v pláne?

Informácie o Bezákovi nám poskytol jeho blízky priateľ, ktorý si zatiaľ z pochopiteľných dôvodov želal zostať v anonymite. Ide však o jedného z najlepších kamarátov odvolaného arcibiskupa. Napriek tomu však nie sú v dennodennom kontakte. „On je nevyspytateľný. Niekedy sa mu aj týždeň nevieme dovoliť,“ tvrdí Bezákov priateľ. Obľúbený arcibiskup podľa jeho slov momentálne žije v prenajatom byte v hlavnom meste. Venuje sa knihám a chodí cvičiť, vraj dvihne až 130 kíľ. V Bratislave býva len dva mesiace. „Od júla do decembra bol v Modre-Harmónii. Kamarát mu prenajal záhradnú chatku. Veľa čítal,“ hovorí blízky kamarát. Odišiel odtiaľ, pretože mal na zasneženú kopce problém vyliezť autom. Okrem toho mu na samote v lese chýbal kontakt s ľuďmi. „Rozprával mi, že v okolí sú iba srnky,“ usmieva sa.

Kto mu pomáhal?

V rekreačnej oblasti Modra-Harmónia sa nachádza zhruba 3-tisíc chát. Niektorí miestni vôbec netušili, že sa medzi nimi pol roka pohyboval arcibiskup. Našli sme však aj takých, ktorí ho videli. „Išiel v čiernom športiake tu hore do kopcov,“ ukazovali nám Modrania. Podľa našich zdrojov mu v ťažkých chví-

ľach pomohli dve významné osobnosti kultúrneho života a poskytli mu bývanie. Ani jedna nám to však nepotvrdila. Dostali sa k nám informácie, že po Bezákovom odvolaní sa jeho blízkym začali diať divné veci. Ktosi si fotografoval ich značky na autách či sa vyhrážal stratou zamestnania detí. Báľ sa Róbert Bezák, ktorý prelomil mlčanie a verejne poukázal na nezrovnalosti vo finančných záležitostiach Trnavskej arcidiecézy, že príde o život? „Teraz je krytý verejnou mienkou, takže sa nebojí. Utiadol sa do ústrania, lebo má sabatový rok, medituje, modlí sa a číta,“ hovorí jeho priateľ. Z celého diania okolo jeho osoby je obľúbený arcibiskup sklamaný. Vraj ho trápi, že nestihol za tri roky vo funkcii presadiť myšlienku samofinancovania Trnavskej arcidiecézy. „Mal som inú predstavu o svojom fungovaní,“ napísal nám Bezák, ktorý sa teší veľkej priazni Slovákov.

Bezák na Hrad?!

Dôkazom je aj nový prieskum, podľa ktorého by ho až 35 percent ľudí chcelo za prezidenta. „Politika nie je oblasť, kde by sa chcel realizovať. Takže kandidovať nebude,“ tvrdí arcibiskupova pravá ruka. V júni mu končí „sabatový rok“, počas ktorého má povolenie venovať sa inej než pastoračnej činnosti. Čo bude ďalej? „Ako cirkevný hodnostár už zrejme skončil, ale svoje myšlienky bude šíriť ďalej. Viac zatiaľ neprehradím,“ dodal Bezákov priateľ.

**Eva Pristašová
Petra Fačkovcová-Klímešová
Plus jeden deň 01/02/2013**

Tlieskalo mu vyplnené kino

Myšlienky odvolaného arcibiskupa ľudí nadchli

TRNAVA – Diváci zaplnili trnavské kino Hviezda do posledného miestečka! V stredu večer si nadšene pozreli dokumentárny film o obľúbenom biskupovi Róbertovi Bezákovi. On sám neprišiel, ale ľudia mu držia palce, aby z nastúpanej cesty neustúpil.

Dokument Arcibiskup s ľudskou tvárou pripravili českí filmári pod režijným vedením Petra Minaříka. Zachytili každodenný život arcibis-

kupa Róberta Bezáka i búrlivé obdobie jeho odvolania z vedenia Trnavskej arcidiecézy. V stredu večer film, ktorý už má za sebou televíznu premiéru, premietli v Trnave. Teda v meste, kde Bezák pôsobil a kde má tisícky fanúšikov. Potvrdilo to i nabité kino, kam prišli ľudia každého veku. Z filmu i Bezákových slov, ktoré v ňom zazneli, boli diváci nadšení. Odvolaný arcibiskup, hoci neprítomný, si vyslúžil obrovský aplauz.

**(pfk)
Plus jeden deň 01/02/2013**

Podanie potratovej tabletky je nelegálne

Niektorí aktivisti žiadajú zrušiť registráciu potratových tabletiiek. Tvrdia, že viac ako pätnásť percent žien malo po ich užití problémy. Hlavný odborník pre gynekológiu zase upozorňuje na riziká chirurgického potratu. Paradox je, že naše zákony tabletkové potraty ani nedovoľujú.

Neprijemné pocity a bolestivé krvácanie. To sú príznaky, ktoré sprevádzajú chemický potrat. Upozornila na ne Eva Grey ktorá podporuje občianske združenie Fórum života. Vychádza z fínskej štúdie, ktorá porovnávala dopady chemického a mechanického potratu.

Eva Grey, lekárka, bioetička: „Pätnásť percent žien malo tak nezvládnuteľné krvácanie, že museli absolvovať nejaké vyšetrenie u lekára a nejaký zákrok.“

Iveta Gombošová, redaktorka: „Dve percentá z nich museli podstúpiť aj operáciu. Hlavný odborník ministerstva zdravotníctva však potrat vyvolaný tabletkou obhajuje.“

Miroslav Borovský, hlavný odborník MZ SR pre gynekológiu: „Je šetrnejší, pretože si nevyžaduje narkózu, nevyžaduje si inštrumentálnu revíziu.“

Iveta Gombošová, redaktorka: „Potratové tabletky sme na Slovensku zaregistrovali po tom, ako boli schválené jedným z typov európskej registrácie. Slovensko nevyužilo možnosť odmietnuť ju. Fórum života teraz žiada o zrušenie registrácie týchto tabletiiek.“

Marek Michalčík, podpredseda OZ Fórum života: „Otvára sa tu ďalšia možnosť prístupu k potratom. Čiže je tu vážna obava, že by stúpil ich počet a ešte navyše je tu obava, že by aj zdravie žien bolo ešte viac ohrozené. Je našim cieľom chrániť ľudský život od počatia po prirodzenú smrť a celkom prirodzene sme proti všetkým typom potratov.“

Valéria Pernišová, hovorkyňa Št. ústavu pre kontrolu liečiv: „Nakoľko momentálne neexistujú dôvody na zrušenie tejto registrácie, neplánujeme registráciu zrušiť.“

Nebezpečný liek

Poplach pre antikoncepciu. Vo Francúzsku zomreli štyri ženy, ktoré užívali liek s názvom Diane-35. Okamžite pozastavili jeho predaj.

Tieto tabletky sú mimoriadne obľúbené aj u nás. Naši lekári ich predpisujú už dvadsať rokov, väčšinou ale na niečo úplne iné.

Aj preto sa dnes Zuzana Ondrušková zaujímala, či sa majú báť o život aj ženy na Slovensku.

Je antikoncepcia bezpečná alebo ohrozuje zdravie a život? Po najnovšom prípade z Francúzska si túto nie celkom novú otázku budú klásť aj mnohé slovenské ženy. Lekári predpisujú Diane-35 proti akné, no má aj antikoncepčné účinky. Lieči vypadávanie vlasov a nadmerné ochlpenie.

Vladimír Cupaník, gyn.-pôrod. nemocnica Koch: „Má sa užívať v podstate výhradne na liečbu týchto stavov po dobu troch, štyroch mesiacov.“

Zuzana Ondrušková, redaktorka: „A to je základný rozdiel medzi nami a Francúzmi. Oni ho totiž predpisujú prevažne ako antikoncepciu a ženy ho užívajú aj niekoľko rokov. Dôvodom úmrtí vo Francúzsku je vraj krvná zrazenina.“

Vladimír Cupaník, gyn.-pôrod. nemocnica Koch: „Hormonálna antikoncepcia, kde sa kombinujú dve zložky, ako v tomto prípade, mierne zvyšujú riziko venózneho trombozy, čiže tvorby krvných zrazenín.“

Zuzana Ondrušková, redaktorka: „Nebezpečné je uvoľnenie takejto zrazeniny a vyplavenie do pľúcneho riečiska, kde môže upchať pľúcnu cievu. Janka má s užívaním tohto lieku svoje skúsenosti.“

Janka, užívateľka lieku: „Diane som užívala minimálne pol roka. Lekárom som nebola upozornená,

že teda akú dobu môžem užívať. Naďalej mi písal to Diane.“

Zuzana Ondrušková, redaktorka: „Janka mala počas užívania bolesti hlavy a preto liek vysadila. Ženy sa vraj na riziká užívania antikoncepcie v lekárni väčšinou nevyptávajú“

Magdaléna Senášiová, lekárnica: „Málokedy sa nás pýtajú na tieto vedľajšie účinky. Pravdepodobne si to buď prečítajú v príbalovom letáku.“

Zuzana Ondrušková, redaktorka: „Liek je na slovenskom trhu od roku 1984. Za deväť mesiacov minulého roka vydali lekárne vyše šesťtisíc balení. Reakciou Francúzov sú prekvapení aj samotní výrobcovia.“

Stanovisko

Lele Zemanová, Bayer Slovakia: „Sme prekvapení opatrením zo strany francúzskej liekovej agentúry. Nie sme si vedomí žiadnych nových vedeckých dôkazov, ktoré by mali viesť k zmene pozitívneho profilu bezpečnosti a rizík Diane-35. Zatiaľ nie sú žiadne dôvody na siahnutie lieku zo slovenského trhu.“

Zuzana Ondrušková, redaktorka: „Štátny ústav pre kontrolu liečiv nám dnes potvrdil, že zatiaľ neplánujú tento liek sťahovať zo slovenského trhu.“

Valéria Pernišová, Štátny ústav pre kontrolu liečiv: „Výbory Európskej liekovej agentúry plánujú v najbližšom období prehodnocovanie pomerov a rizík v prípade používania týchto liekov. A na základe ich záverov prijmeme aj my potrebné opatrenia.“

Zuzana Ondrušková, redaktorka: „Štátny ústav vyzýva ženy, ktoré užívajú liek Diane-35, aby ho svojvoľne nevysadili a poradili sa s lekárom.“ **Markíza, 31/01/2013**

Iveta Gombošová, redaktorka: „Ministerka zdravotníctva navyše hovorí, že potratové tabletky sa teraz na Slovensku ani nedajú kúpiť.“

Zuzana Zvolenská, ministerka zdravotníctva SR (nom. Smeru-SD): „Vstup tejto tabletky je podmienený súladom s legislatívou. V tejto chví-

li naša vyhláška nepozná chemické prerušenie tehotenstva.“

Iveta Gombošová, redaktorka: „Ministerstvo zdravotníctva neplánuje vyhlášku o umelom prerušení tehotenstva meniť, čo teda znamená, že potratové tabletky sa u nás nebudú môcť legálne podávať.“ **STV 1, 31/01/2013**